

4

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

V účtové třídě 2 je evidován krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé finanční výpomoci.

Peněžní prostředky jsou evidovány zejména v účtových skupinách 21, 22 a 26. Finančnímu majetku jsou věnovány skupiny 25 a 29 a finančním výpomocem skupiny 23 a 24.

Peněžní prostředky (včetně cenin), krátkodobé úvěry a krátkodobé vydané dluhopisy účetní jednotka oceňuje ve jmenovitých hodnotách. Nakoupené krátkodobé cenné papíry pak oceňuje k datu pořízení v pořizovací ceně (v případě bezúplatného nabytí pak v reprodukční pořizovací ceně).

*Dnes ke mně vlezl zloděj. Hledal peníze.
Vstal jsem a hledal jsem je s ním...*

4.1 Účtová skupina 21 – Peněžní prostředky v pokladně

V účtové skupině 21 účetní jednotka eviduje korunovou a valutové pokladny a dále ceniny. Tyto položky oceňujeme ve jmenovitých hodnotách.

V rozvaze lze nalézt konečné stavy níže uvedených syntetických účtů v následujících položkách:

Účet	Položka rozvahy	
	Aktiva	Pasiva
211-Pokladna	C.IV.1.	
213-Ceniny	C.IV.1.	

211-Pokladna

Na účtu jsou evidovány příjmy a výdaje pokladní hotovosti, a to na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů. Za předpokladu, že účetní jednotka zároveň disponuje valutami, potom pro ni platí povinnost evidence valut zároveň v české měně. Přepočtení je prováděn za pomoci aktuálního kursu ČNB nebo pomocí kursu pevného. K rozvahovému dni musí účetní jednotka provést přepočtení aktuálním kursem ČNB a vyčíslení kursové rozdíly.

Inventura pokladen je prováděna fyzicky. Je třeba zajistit, aby odpovídal stav uvedený v účetnictví reálnému stavu v pokladnách. Pokladní schodky jsou evidovány jako finanční náklad, přebytky jsou finančním výnosem účetní jednotky. Je třeba mít na paměti, že korunová pokladna nemůže mít haléřové zůstatky.

Zároveň je třeba mít na paměti zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, který určuje limit pro hotovostní platby ve výši 270 000 Kč. Výjimkou jsou platby orgánům státní správy, které mohou být hrazeny hotovostně i ve vyšších částkách. Proto není příliš pravděpodobné, aby účetní jednotka měla zásadní zůstatky pokladny k rozvahovému dni (řádově v milionech Kč).

Pokladna nemůže mít reálně záporný zůstatek.

Operace	MD	D
PPD – příjem peněz do pokladny	211	261
Vklad do podnikání v hotovosti	211	353, 491
Inkaso tržeb v hotovosti	211	601, 602, 604, 641, 642, 661
Vrácení přeplatku zálohy zaměstnancem	211	335
Přijaté náhrady za manka a škody	211	648
Přijaté zálohy v hotovosti	211	324
Přijaté platby na příští období	211	384
Přijetí hotovostní krátkodobé finanční výpomoci	211	249
Pokladní přebytek	211	668
Přijatý hotovostní peněžní dar	211	668
VPD – odvod hotovosti na běžný účet	261	211
Úhrada drobných nákupů v hotovosti	501	211
Úhrada za energii v hotovosti	502	211
Výplata zálohy zaměstnanci	335	211
Výplata mezd zaměstnancům v hotovosti	331	211
Výplata mezd společníkům v hotovosti	366	211
Úhrada oprav v hotovosti	511	211

Operace	MD	D
Cestovné hrazené v hotovosti	512	211
Úhrada pohoštění v hotovosti	513	211
Služby hrazené v hotovosti	518	211
Úhrada faktury v hotovosti	321, 325, 379	211
Nákup zásob za hotové	111, 131, 501, 504	211
Nákup cenin v hotovosti	213	211
Úhrada zálohy v hotovosti	05x, 15x, 314	211
Uskutečněné platby v hotovosti na příští účetní období	381	211
Pokladní schodek	569	211
Kursový rozdíl k rozvahovému dni:		
• kursový zisk	211	663
• kursová ztráta	563	211

213-Ceniny

Na tomto účtu jsou evidovány ceniny, jimiž rozumíme poštovní známky, kolky, dálniční známky, telefonní či jiné karty a stravenky do provozoven veřejného stravování.

Náklady spojené s poštovními známkami, dálničními známkami a telefonními kartami jsou daňově účinné, náklady na stravenky jsou uznatelné ve výši 55 % hodnoty. Často se stává, že účetní jednotka samotný nákup účtuje rovnou do nákladů. Pokud ale prokazatelně ceninami disponuje, je vhodné je evidovat právě prostřednictvím tohoto účtu a neúčtovat o jejich okamžité spotřebě.

Operace	MD	D
Pořízení cenin	213	211, 221, 321, 325, 379
Přebytek cenin	213	648
Spotřeba známek	518	213
Spotřeba kolků	538	213
Spotřeba dálničních známek	538	213
Spotřeba CCS karet	501	213
Spotřeba telefonních karet	518	213
Výdej stravenek zaměstnancům	527	213
Schodek na ceninách	569	213

PŘÍKLAD 27 *Pokladna a ceniny*

Účetní jednotka realizovala ve sledovaném období následující účetní operace:

Op.	Text	Částka	MD	D
1.	PPD – příjem peněz do pokladny	50 000	211	261
2.	VPD – vyplacena zaměstnanci záloha na nákup kancelářských potřeb	6 000	335	211
3.	Zaměstnanec nakoupil kancelářské potřeby (paragon)	5 000	501	x
		1 050	343	x
		6 050	x	335
4.	VPD – úhrada doplatku zaměstnanci	50	335	211
5.	VBÚ – výběr peněz do pokladny	50 000	261	221
6.	VPD – nákup cenin	10 000	213	211
7.	Výdej známek	7 500	518	213
8.	Výdej kolků	2 500	538	213
9.	Faktura za stravenky: • hodnota stravenek • provize • DPH 21 % z provize • celkem	30 000	213	x
		1 000	527	x
		210	343	x
		31 210	x	321
10.	Výdej stravenek zaměstnancům (zaměstnanci přispívají ve výši 45 % hodnoty stravenek formou srážky ze mzdy)	30 000	x	213
		16 500	527	x
		13 500	331	x
11.	VPD – nákup telefonních karet	4 000	213	211
12.	Výdej telefonních karet do užívání	2 800	518	213

PŘÍKLAD 28 *Valutová pokladna*

Účetní jednotka má na počátku období stav valutové pokladny 3 000 EUR za 25,05 CZK/EUR.

V průběhu období realizovala následující transakce:

Op.	Text	Částka	MD	D
PS	Valutová pokladna	75 150	211	x
1.	VPD za nákup zboží 1 000 EUR za 25,20 CZK/EUR	25 200	131	211
2.	Příjemka zboží na sklad	25 200	132	131
3.	VPD – záloha na služební cestu 1 400 EUR za 25,30 CZK/EUR	35 420	335	211
4.	Zaměstnanec předložil cestovní účet 1 200 EUR za 25,30 CZK/EUR	30 360	512	335

Op.	Text	Částka	MD	D
5.	PPD – vrácení zbytku zálohy do pokladny 200 EUR za 25,15 CZK/EUR	5 030	211	335
		30	563	335
6.	Vyčíslení kursových rozdílů k 31. 12. 2018 (kurs 25,00 CZK/EUR)	440	211	663

Stav v účetnictví	19 560
Přepočet k 31. 12. 2018 (800 EUR za 25 CZK/EUR)	20 000
Kurový rozdíl	+440

*Volal mi pán, jakým prý způsobem plánuju finance.
Odpověděl jsem, že na základě obsílek s pruhem.
Pak už jsme si jen popřáli hodně štěstí.*

4.2 Účtová skupina 22 – Peněžní prostředky na účtech

V účtové skupině 22 účetní jednotka eviduje korunové a devizové bankovní účty. Tyto položky oceňujeme ve jmenovitých hodnotách.

V rozvaze lze nalézt konečné stavy níže uvedeného syntetického účtu v položce:

Účet	Položka rozvahy	
	Aktiva	Pasiva
221-Bankovní účty	C.IV.2.	C.II.2.

221-Bankovní účty

Na účtu jsou evidovány veškeré pohyby na bankovních účtech, a to na základě výpisů z účtu, které mají buď písemnou, či elektronickou formu. V případě, že účetní jednotka disponuje devizami, potom je musí v účetnictví vést zároveň v českých korunách, a to přepočtem aktuálním kursem ČNB. Kromě aktuálního kursu může účetní jednotka zároveň používat kurs pevný. K rozvahovému dni platí rovněž povinnost přepočítat devizové prostředky aktuálním kursem ČNB.

Pakliže má účetní jednotka u banky otevřený kontokorentní účet, má-li tento záporný zůstatek, potom by o něm nemělo být účtováno na tomto účtu, ale na účtu 231-Krátkodobé bankovní úvěry, a je vykazován jako krátkodobý závazek.

Inventura bankovních účtů je prováděna dokladově. Je třeba zajistit, aby odpovídal stav uvedený v účetnictví stavu prezentovanému na výpisech z bankovních účtů, a případné nedohledané a nejasné položky rozklíčovat.